

Fiscaal Juridische Actualiteiten

Informatiebulletin over de eigen woning en inkomensvoorzieningen

Nummer 235 – februari 2023

Inhoud

Fiscaal Juridische Signalen

- De toekomst van box 3 en de eigenwoningregeling 1
- Overzicht verdragsstaten ingezetenen en niet-ingezetenen 2

Vraag van de maand

- Verdeling inkomensbestanddelen tussen partners 3

Wetgeving en beleid

- Planningsbrief Wet toekomst pensioenen 4
- Massaal bezwaar plus voor niet-bezwaarmakers box 3 officieel 5

Jurisprudentie

- Heffing over pensioenuitkering toegewezen aan Nederland 5
- A-G: waardering van pensioen- en stamrechten in eigen beheer tegen rekenrente van 4% niet in strijd met Europees recht 6
- Belgische hoeve woning levert geen negatieve inkomsten uit eigen woning op 7
- Aandeel in VvE-reserves vormt 'bank- en spaartegoed' in box 3 8

Fiscaal Juridische Signalen

De toekomst van box 3 en de eigenwoningregeling

Staatssecretaris Van Rij geeft antwoord op vragen over het toekomstige box 3-stelsel op basis van werkelijke rendementen.

[Beantwoording vragen over de brief van 29 september 2022 over het toekomstige box 3-stelsel op basis van werkelijk rendement](#)

Staatssecretaris Van Rij van Financiën geeft uitvoerig antwoord op vragen over het toekomstige box 3-stelsel op basis van werkelijke rendementen. In deze antwoorden wordt een planning afgegeven tot 1 januari 2026. Ook worden de voor- en nadelen van een vermogenswinstbelasting en een vermogensaanwasbelasting besproken. Ook geeft de staatssecretaris aan dat het kabinet een helder perspectief wil ontwikkelen ten aanzien van de eigenwoningregeling. Dat perspectief zal helpen op verantwoorde wijze een toekomstbeeld te vormen van een uitvoerbare en betaalbare regeling die recht doet aan de woonwensen van burgers.

Overzicht verdragsstaten ingezetenen en niet-ingezetenen

Nederland heeft met veel andere landen een verdrag ter voorkoming van dubbele inkomstenbelastingheffing afgesloten. In januari heeft de Belastingdienst nieuwe versies van het overzicht 'Verdragsstaten IB ingezetenen' en 'Verdragsstaten IB niet-ingezetenen' gepubliceerd.

[Verdragsstaten IB-ingezetenen](#)

[Verdragsstaten IB-niet-ingezetenen](#)

In de overzichten is per belastingverdrag opgenomen aan welk land het heffingsrecht toekomt over bepaalde bronnen van inkomen.

Het overzicht 'Verdragsstaten IB-ingezetenen' is opgesteld vanuit het fiscale perspectief dat een persoon als binnenlands belastingplichtige is aan te merken en inkomen uit het buitenland ontvangt. Het overzicht 'Verdragsstaten IB-niet-ingezetenen' is opgesteld vanuit het fiscale perspectief dat een persoon als buitenlands belastingplichtige is aan te merken en inkomen uit Nederland ontvangt. Uit de overzichten blijkt onder andere aan welk land de belastingheffing over lijfrente-uitkeringen of pensioentermijnen toekomt.

Belang voor de praktijk

Op grond van belastingverdragen is de belastingheffing over inkomensbestanddelen toegewezen aan het woonland, aan het bronland of aan zowel het woon- als het bronland. Veel landen betrekken echter het wereldinkomen van hun inwoners in de belastingheffing. Als de belastingheffing op grond van een belastingverdrag is toegewezen aan de bronstaat zal dit land mogelijk ook belasting heffen over de inkomsten. Om te voorkomen dat inkomsten zowel in de woon- als in de bronstaat zijn belast is in veel belastingverdragen een bepaling ter voorkoming van dubbele belastingheffing opgenomen. Er zijn twee methoden om dubbele belasting te voorkomen: de verrekenings- en de vrijstellingsmethode. Beide methodes zijn onderstaand toegelicht vanuit het perspectief van een belastingplichtige die in Nederland woont.

Vrijstellingsmethode

Bij de berekening van de vrijstellingsmethode gaat de Belastingdienst uit van de verhouding tussen het inkomen waarover Nederland volgens het belastingverdrag geen belasting mag heffen en het totale inkomen (wereldinkomen).

Voorbeeld

Loon uit Nederland	€ 20.000
Loon uit buitenland	€ 30.000
Belastbaar inkomen box 1	€ 50.000
Berekende inkomstenbelasting (stel)	€ 15.500

Over het loon uit het buitenland is in het buitenland belasting verschuldigd. Nederland verleent aftrek om dubbele belasting te voorkomen. De aftrek bedraagt $(€ 30.000 / € 50.000) \times € 15.500 = € 9.300$.

Verrekeningsmethode

Bij de verrekeningsmethode verrekent de Belastingdienst de buitenlandse belasting met de inkomstenbelasting in Nederland. De verrekening is echter niet onbeperkt, er geldt de zogenoemde evenredigheidslimiet. Dit is de verhouding tussen het inkomen dat niet belastbaar is in Nederland en het wereldinkomen vermenigvuldigd met de berekende belasting.

Voorbeeld

Loon uit Nederland	€ 10.000
Pensioen uit buitenland	€ 40.000
Belastbaar inkomen box 1	€ 50.000
Berekende inkomstenbelasting (stel)	€ 15.500
Buitenlandse belasting	€ 7.000

De evenredigheidslimiet is $(€ 40.000 / € 50.000) \times € 15.500 = € 12.400$. Het bedrag van de buitenlandse belasting is niet hoger dan de evenredigheidslimiet en dus verrekent Nederland € 7.000 met de over het wereldinkomen verschuldigde belasting.

In de gepubliceerde overzichten staat per land en per soort inkomsten welke methode ter voorkomen van dubbele belastingheffing van toepassing is.

Vraag van de maand

Verdeling inkomensbestanddelen tussen partners

Vraag

Ik ben gepensioneerd en ontvang een pensioenuitkering, een lijfrente-uitkering en AOW. Mijn totale inkomen ligt rond de € 80.000. Mijn echtgenote heeft vorig jaar de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt en ontvangt sindsdien ook AOW. Naast de AOW heeft zij verder geen inkomsten. Ik ben bezig met het invullen van de aangifte inkomstenbelasting en het valt mij op dat ik voor bepaalde inkomstenbestanddelen de mogelijkheid heb om deze inkomsten naar eigen inzicht te verdelen tussen mij en mijn echtgenote. Waarom kan ik dit niet doen met mijn pensioen- en lijfrente-inkomsten?

Antwoord

Artikel [2.17 Wet IB 2001](#) bepaalt dat bepaalde inkomstenbestanddelen, zoals de inkomsten eigen woning en inkomen in box 3, naar keuze mogen worden toegerekend aan de belastingplichtige en zijn partner. De werking van dit artikel is door de Belastingdienst in een [memo](#) uitgewerkt. De wetgever

heeft bij het opstellen van deze regelgeving bewust gekozen om de vrije toerekening te beperken tot gemeenschappelijke inkomsten en aftrekposten. Met deze keuze is door de wetgever beoogd de emancipatie en de economische zelfstandigheid van burgers te bevorderen. Deze doelstelling is verweven met de individualisering van ons belastingstelsel die sinds de jaren 70 in gang is gezet. Individualiseren op het terrein van de inkomstenberekening betekent dat inkomsten worden belast bij de partner die geniet van de inkomsten. Aftrekbare uitgaven komen in aanmerking bij de partner op wie de uitgaven drukken. Een vrije toerekening van niet-gemeenschappelijke inkomensbestanddelen die

opkomen bij een van de partners zou strijdig zijn met de individualiseringsgedachte. Het is op basis van de huidige wetgeving dan ook niet mogelijk om de door u ontvangen lijfrente- en pensioeninkomsten deels toe te rekenen aan uw minstverdienende echtgenote.

De vraag, of [art. 2.17 Wet IB 2001](#) strijd oplevert met het Europese verbod op discriminatie ([art. 14 EVRM](#)), is dit jaar aan de orde geweest bij het Hof Arnhem Leeuwarden (Hof Arnhem-Leeuwarden 17 januari 2023, [ECLI:NL:GHARL:2023:358](#)). De man vond dat hij als eenverdienershuishouden ongeoorloofd werd gediscrimineerd ten opzichte van een tweeverdienershuishouden, omdat hij in een fiscaal nadeliger positie verkeert. Het Hof stelde echter dat ongelijke behandeling volgens [art. 14 EVRM](#) in samenhang met [art. 1 Protocol 12 EVRM](#) alleen aan de orde is als voor het gemaakte onderscheid geen objectieve en redelijke rechtvaardiging bestaat. In dit geval is die er wel, omdat de wetgever bij

het opstellen van de regelgeving een weloverwogen keuze heeft gemaakt. Daarbij is om redenen van sociaaleconomische en emancipatoire aard gekozen voor de huidige wetssystematiek.

Belang voor de praktijk

Sinds de inwerkingtreding van de Wet inkomstenbelasting 1964 is ons belastingstelsel steeds meer verzelfstandigd. Tot 1972 werden alle inkomsten van de vrouw toegerekend aan haar man. Met ingang van 1973 werd de verzelfstandiging van de gehuwde vrouw steeds verder ingevoerd. Met ingang van 1984 is de situatie bereikt waarin echtgenoten ieder zelfstandig in de heffing worden betrokken voor de persoonlijke inkomensbestanddelen, terwijl de overige inkomensbestanddelen worden toegerekend aan de echtgenoot met het hoogste persoonlijke inkomen. Met ingang van 1992 zijn bij de invoering van de Brede Herwaardering I ook de inkomsten uit periodieke uitkeringen, waaronder lijfrenten, verzelfstandigd. Een uitzondering hierbij geldt voor oud regime lijfrenteverzekerings. Deze moeten nog steeds worden afgewikkeld volgens de 'oude' regels. Dit betekent dat wanneer de premies destijds zijn afgetrokken bij de echtgeno(o)t(e) met het hoogst persoonlijk inkomen, de uitkeringen ook worden belast bij de echtgeno(o)t(e) met het hoogst persoonlijk inkomen. Het maakt daarbij niet uit wie als begunstigde op de polis is aangewezen. Om onduidelijkheid op dit punt weg te nemen, is in [het negende lid van Onderdeel O Invoeringswet Wet IB 2001](#) hierover een bepaling opgenomen.

Wetgeving en Beleid

Planningsbrief Wet toekomst pensioenen

Minister Schouten informeert de Tweede Kamer over de planning van verschillende besluiten, moties en toezeggingen die verband houden met de Wet toekomst pensioenen.

[Brief van de minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen van 6 februari 2023, Kamerstuk 36067, nr. 187](#)

Minister Schouten heeft in een brief aan de Tweede Kamer de planning afgegeven voor de lagere wetgeving bij de Wet toekomst pensioenen. Het gaat hierbij onder meer om de volgende besluiten:

1. Besluit toekomst pensioenen: Het [conceptbesluit](#) was al eerder gedeeld met de Tweede Kamer maar wordt vanwege wijzigingen in de Wet toekomst pensioenen daarop aangepast. De planning is dat het conceptbesluit eind februari voor advies naar de Raad van State wordt gestuurd.
2. Besluit experiment pensioenregeling zelfstandigen en besluit nettopensioen: Deze besluiten zijn reeds voorgelegd aan zowel de Tweede Kamer als de Eerste Kamer. Na afronding van deze zogeheten voorhangprocedure zullen de besluiten voor advies worden voorgelegd aan Raad van State.
3. Besluit parameters: Dit besluit bevat de uitwerking van het advies van de Commissie Parameters in regelgeving. De minister verwacht dit besluit eind februari voor te kunnen hangen. Na afronding van de voorhang kan het besluit voor advies worden voorgelegd aan de Raad van State.

Deze besluiten kennen een beoogde inwerkingtreding van 1 juli 2023, gelijktijdig met de Wet toekomst pensioenen. Behalve een stand van zaken rondom de besluiten die verband houden met de Wet toekomst pensioenen geeft de minister ook een planningsoverzicht van verschillende moties en toezeggingen.

Belang voor de praktijk

De vraag die de praktijk bezighoudt: gaat de Wet toekomst pensioenen inderdaad in op 1 juli 2023 of volgt er nog nader uitstel? Die vraag laat zich moeilijk beantwoorden. Het wetsvoorstel ligt momenteel in de Eerste Kamer. De samenstelling van de Eerste Kamer zal na de komende Provinciale Statenverkiezingen wijzigen. De voortgang van de behandeling van het wetsvoorstel in de Eerste Kamer wordt mogelijk beïnvloed door deze gewijzigde samenstelling van de Eerste Kamer. Vooralsnog houdt minister Schouten echter vast aan de beoogde inwerkingtreding per 1 juli 2023.

Massaal bezwaar plus voor niet-bezwaarmakers box 3 officieel

Op 27 januari 2023 is de aanwijzing ‘massaal bezwaar plus’ gegeven voor niet-bezwaarmakers in box 3 over de jaren 2017-2020.

[Aanwijzing massaal bezwaar plus over kalenderjaren 2017 tot en met 2020, Stcrt. 2023, nr. 2860](#)

Staatssecretaris Van Rij van Financiën heeft op 27 januari 2023 de aanwijzing ‘massaal bezwaar plus’ ([art. 9.7 Wet IB 2001](#)) gegeven. Hierna zal hij een procedure starten voor alle niet-bezwaarmakers in box 3 over de jaren 2017-2020. In de aanwijzing staat beschreven welke rechtsvraag aan de belastingrechter zal worden voorgelegd. Als de rechter beslist dat niet-bezwaarmakers moeten worden gecompenseerd, dan zal dat voor alle niet-bezwaarmakers gelden. De Belastingdienst zal dan uit eigen beweging zorgen dat de betreffende aanslagen – over de jaren 2017-2020 – worden verminderd. Niet-bezwaarmakers hoeven daarvoor niets te doen.

Belang voor de praktijk

Zoals vermeld in onze nieuwsbrief nr. 232 van november 2022 zal voor alle niet-bezwaarmakers met box 3-vermogen die niet tijdig bezwaar hebben aangetekend tegen hun aanslag of die geen verzoek om ambtshalve vermindering hebben gevraagd, een rechtsprocedure worden gestart. Zij hoeven hiervoor niet zelf in actie te komen.

De belastingrechter zal om een oordeel gevraagd worden over – kort weergegeven - de vraag of niet-bezwaarmakers een beroep kunnen doen op box 3-compensatie. In overleg met belangenorganisaties en belastingplichtigen heeft de staatssecretaris aan zijn hoofdvraag een aantal deelvragen toegevoegd, die ook aan de rechter worden voorgelegd. Het kabinet verwacht overigens niet dat niet-bezwaarmakers hierdoor recht zullen krijgen op box 3-compensatie. Het is echter aan de rechter om hier een oordeel over te vellen.

Jurisprudentie

Heffing over pensioenuitkering toegewezen aan Nederland

Nu de pensioenuitkering in België forfaitair is belast, komt de heffingsbevoegdheid volgens de voorwaarden uit het verdrag toe aan Nederland.

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant 21 december 2022, ECLI:NL:RBZWB:2022:7874](#)

Een man woont sinds 2004 in België. Hij ontvangt in de jaren 2014 tot en met 2017 twee pensioenuitkeringen uit Nederland. Voor deze uitkeringen heeft hij na zijn emigratie vrijstellingsverklaringen voor de inhouding van loonbelasting van de inspecteur gekregen. In 2017 trekt de inspecteur deze vrijstellingsverklaringen in met als reden dat de Belgische fiscale autoriteiten hem informatie hebben verstrekt over ontwikkelingen in de Belgische jurisprudentie. Ten gevolge van deze ontwikkelingen zou het heffingsrecht over de pensioenuitkeringen mede aan Nederland kunnen toekomen. De man verstrekt op verzoek van de inspecteur vervolgens informatie over de manier waarop de pensioenuitkeringen in België in de heffing zijn betrokken. Voor één van de pensioenen (uitkering rond de € 53.000 per jaar) blijkt dat de heffing in België op een afwijkende manier plaatsvindt. Naar aanleiding van deze informatie legt de inspecteur navorderingsaanslagen 2014-2017 op waarin hij het betreffende pensioen alsnog in de heffing in Nederland betreft.

De man is het hier niet mee eens en komt met de volgende argumenten:

1. Voor het opleggen van navorderingsaanslagen is een nieuw feit vereist; dat is hier niet het geval;
2. Nederland mag pas belasting heffen vanaf 2018 omdat pas op 5 maart 2018 tussen Nederland en België een [overeenkomst](#) is gesloten waarin is vastgelegd hoe het pensioen in België belast moet zijn, om het heffingsrecht aan Nederland toe te kunnen wijzen;
3. Omdat de inspecteur een vrijstellingsverklaring heeft afgegeven mocht de man er redelijkerwijs van uitgaan dat de inspecteur de pensioenuitkeringen niet in de heffing van inkomstenbelasting zou betrekken (vertrouwensbeginsel).

De rechtbank veegt alle argumenten van tafel. Ten aanzien van punt 1 neemt de rechtbank de stelling in dat de informatie van de Belgische autoriteiten beschouwd mag worden als nieuw feit, wat het opleggen van een navorderingsaanslag rechtvaardigt. Met betrekking tot punt 2 merkt de rechtbank op dat de overeenkomst slechts is bedoeld om uitleg te geven aan het verdrag, en geen zelfstandige basis biedt voor Nederland om te heffen over de pensioenuitkeringen. Deze basis is te vinden in [art. 18 van het Belastingverdrag tussen Nederland en België](#) en geldt daarom ook al vóór 2018. Tenslotte oordeelt de rechtbank dat het voor een geslaagd beroep op het vertrouwensbeginsel (punt 3) noodzakelijk is dat de man alle relevante en juiste gegevens aan de belastinginspecteur heeft verstrekt. Nu dit niet het geval was (de man had de inspecteur niet geïnformeerd over de wijze waarop de pensioenuitkeringen in België in de heffing werden betrokken) slaagt dit beroep niet. De inspecteur wordt in het gelijk gesteld.

Belang voor de praktijk

Volgens [art. 18 van het Belastingverdrag tussen Nederland en België](#) heeft Nederland in bepaalde gevallen het heffingsrecht over pensioenuitkeringen. Hiervoor moet cumulatief aan drie voorwaarden zijn voldaan:

1. De opbouw van het pensioen in Nederland heeft met fiscale facilitering plaatsgevonden;
2. Het totale brutobedrag van de pensioenuitkeringen bedraagt meer dan € 25.000 per jaar; en
3. De pensioenuitkeringen zijn in België niet tegen het algemeen van toepassing zijnde progressieve belastingtarief belast of het brutobedrag van dit inkomstenbestanddeel is voor minder dan 90 procent in de belastingheffing betrokken in België.

Aan alle drie de voorwaarden werd in dit geval voldaan. Eén van de pensioenuitkeringen werd in België belast als lijfrente-uitkering. Het belastbaar bedrag over het deel van het pensioen dat als lijfrente wordt aangemerkt, wordt gesteld op 3% van het pensioenkapitaal. Hier wordt vervolgens personenbelasting over geheven. Omdat de pensioenuitkeringen op afwijkende manier in de belastingheffing in België werden betrokken en is voldaan aan de andere voorwaarden van [art. 18 van het verdrag](#), komt de heffing toe aan Nederland.

A-G: waardering van pensioen- en stamrechten in eigen beheer tegen rekenrente van 4% niet in strijd met Europees recht

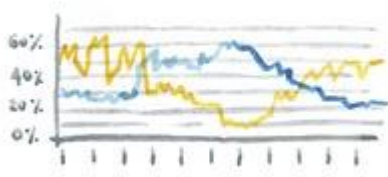
Waardering van pensioen- en stamrechten in eigen beheer op basis van minimaal 4% volgt volgens advocaat-generaal Wattel uit de wet en is niet in strijd met het EVRM.

[Parket bij de Hoge Raad 3 februari 2023, ECLI:NL:PHR:2023:70](#)

[Parket bij de Hoge Raad 3 februari 2023, ECLI:NL:PHR:2023:125](#)

[Parket bij de Hoge Raad 3 februari 2023, ECLI:NL:PHR:2023:126](#)

Op 3 februari 2023 concludeert advocaat-generaal Wattel in drie cassatiezaken over hetzelfde probleem, namelijk over de gevolgen van de onrealistische rekenrente van [art. 3.29 Wet IB 2001](#) voor de fiscale waardering van pensioen- en stamrechtverplichtingen in eigen beheer. In de drie zaken is een pensioen- en/of stamrechtverplichting in eigen beheer ondergebracht. De VPB-aangiften zijn door de inspecteur van de Belastingdienst gecorrigeerd, omdat voor de waardering van de oudedagsvoorzieningen is uitgegaan van een lagere rente dan 4%. [Art. 3.29 Wet IB 2001](#) en [art. 8 lid 1 Wet VPB](#) brengen mee dat een rekenrente van minimaal 4% gehanteerd moet worden. Waardering tegen deze hogere rekenrente leidt tot (gedeeltelijke) vrijval van de voorzieningen en daarmee tot winst. De drie belastingplichtigen zijn het niet eens met correctie van de aangiften, maar vinden nul op het rekest bij zowel de rechtbank als het gerechtshof en leggen hun zaak voor aan de Hoge Raad.

AG Wattel concludeert dat de duidelijke wettekst van [art. 3.29 Wet IB 2001](#) de rechter geen ruimte laat hiervan af te wijken. Zelfs nu de kans bestaat dat in de toekomst niet meer aan de pensioen- en stamrechtverplichtingen kan worden voldaan als gevolg van de waardering op basis van 4% nu de marktrente (veel) lager is. De AG concludeert daarnaast dat geen sprake is van strijd met [art. 1 Eerste Protocol van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden](#)

(EP EVRM). De vrees dat in de toekomst niet meer aan de pensioen- en/of stamrechtverplichtingen kan worden voldaan levert geen onrechtmatige inbreuk op het eigendomsgrondrecht van [art. 1 EP EVRM](#) op. Over de vraag of die vrees terecht is kan niets met zekerheid worden gezegd, omdat dit (mede) afhangt van toekomstige (rente)ontwikkelingen.

Belang voor de praktijk

De verplicht te hanteren rekenrente van 4% is al langere tijd hoger dan de marktrente op langlopende leningen. Dit leidt tot een lagere waardering van pensioen- en stamrechtverplichtingen in eigen beheer dan de werkelijke waarde met als gevolg (gedeeltelijke) vrijval van niet-gerealiseerde winsten en belastingheffing over (nog) niet-bestaande rendementen. Na het [Kerstarrest \(ECLI:NL:HR:2021:1963\)](#) inzake rechtsherstel in box 3 rijst de vraag of de onrealistische hoge rekenrente van 4% verenigbaar in strijd is met het eigendomsgrondrecht van [art. 1 EP EVRM](#).

In tijden van lagere markttrentes leidt een waardering op basis van 4% tot belastingheffing over nog niet-bestaande winst, waarvan niet vaststaat dat die behaald wordt. In feite worden hiermee bestaande pensioen- of stamrechtverplichtingen deels genegeerd, aldus Wattel. Toch meent de AG dat [art. 1 EP EVRM](#) niet geschonden is. Bij box 3 gaat het om actuele en definitieve ontneming van eigendom van spaarders. Bij pensioen- en stamrechten in eigen beheer kunnen daarentegen eerder belaste jaarwinsten in latere jaren nog gecompenseerd worden. Bijvoorbeeld als gevolg van positief toekomstig beleggingsresultaat. De vrees dat het verwachte pensioen niet uitgekeerd kan worden, kan dan onterecht blijken. Onder dergelijke omstandigheden is geen sprake van schending van het eigendomsgrondrecht.

Overigens voegt de A-G in zijn conclusies toe dat [art. 3.29 Wet IB 2001](#) weliswaar onredelijk eenzijdige wetgeving is, maar dat het hier om een verdwijnende en wellicht grotendeels al verdwenen kwestie gaat. Hij doelt hiermee op de Wet uitfasering pensioen in eigen beheer en overige fiscale maatregelen ([Stb. 2017, 115](#)), die meebrengt dat het vanaf 1 januari 2017 niet meer mogelijk is om fiscaal gefaciliteerd nieuwe pensioenaanspraken in eigen beheer op te bouwen.

Belgische hoeveewoning levert geen negatieve inkomsten uit eigen woning op

Volgens Rechtbank Zeeland-West-Brabant houdt de inspecteur terecht geen rekening met negatieve inkomsten uit eigen woning.

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant 5 januari 2023, ECLI:NL:RBZWB:2023:52](#)

Een man woont in België. Hij is eigenaar van een hoeveewoning. Voor de Nederlandse inkomstenbelasting is hij in 2019 een zogeheten kwalificerende buitenlandse belastingplichtige ([art. 7.8 Wet IB 2001](#)). Dat houdt in dat hij voor zijn inkomen uit werk en woning behandeld wordt als een binnenlandse belastingplichtige. De inspecteur heeft bij het opleggen van de aanslag inkomstenbelasting over 2019 geen rekening gehouden met het negatieve inkomen uit de eigen woning. Voor Rechtbank Zeeland-West-Brabant is in geschil of dat terecht is. Volgens de rechtbank is dat het geval. De man bewoont namelijk een deel van het complex. Wat hij bewoont is het deel dat eerder dienst heeft gedaan als stal. De hoeveewoning zelf bewonen zijn kinderen. De rechtbank

oordeelt dat de man alleen het deel dat hij zelf bewoont, kan aanmerken als eigen woning. Maar ondanks de toelichting van de man kan de rechtbank niet vaststellen welk deel dit nu is. De waarde kan de rechtbank dan evenmin vaststellen. Het gevolg daarvan is dat de rechtbank ook niet kan vaststellen welk deel van de hypothecaire geldlening verband houdt met het door de man bewoonde deel van het complex. Omdat de rechtbank onvoldoende gegevens heeft, kan zij ook niet tot een oordeel 'in goede justitie' komen. De inspecteur heeft daarmee terecht de hoevewoning in het geheel buiten beschouwing gelaten bij het opleggen van de aanslag.

Belang voor de praktijk

Wie aftrekbare kosten claimt, moet deze kosten aannemelijk maken. Dat geldt voor iedere belastingplichtige, binnenlands of buitenlands. Omdat de man hier op geen enkele wijze aantoont welk deel van het complex hem nu ter beschikking staat als eigen woning en de aftrekbare kosten daarvan dus evenmin aangetoond worden, kan de rechtbank weinig anders dan de inspecteur in het gelijk stellen. Dat zal de man – mogen wij aannemen – niet nog eens gebeuren. Hij zal voor een volgend belastingjaar zijn administratie hopelijk beter op orde hebben.

In [art. 7.8 lid 6 Wet IB 2001](#) is uitgewerkt wanneer een buitenlands belastingplichtige wordt aangemerkt als een kwalificerende buitenlandse belastingplichtige. Dat is het geval als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- De belastingplichtige is inwoner van een lidstaat van de Europese Unie, van de Europese Economische Ruimte, Zwitserland of de BES eilanden en wordt in de belastingheffing van dit land betrokken, en
- Het inkomen is geheel of nagenoeg geheel (>90%) in Nederland onderworpen aan de loonbelasting of inkomstenbelasting, of
- Het gezamenlijke inkomen van de belastingplichtige en zijn partner is geheel of nagenoeg geheel in Nederland onderworpen aan de loonbelasting en inkomstenbelasting.

Het voordeel van kwalificerende buitenlandse belastingplicht is dat de belastingplichtige bijvoorbeeld in aanmerking komt voor de aftrek van lijfrentestortingen. De 'gewone' buitenlandse belastingplichtige kan deze aftrek niet claimen.

Aandeel in VvE-reserves vormt 'bank- en spaartegoed' in box 3

Hof Arnhem-Leeuwarden oordeelt in een procedure over de berekening van het box 3 rechtsherstel dat een aandeel in de reserves van een Vereniging van Eigenaren kwalificeert als 'bank- en spaartegoed'.

[Hof Arnhem-Leeuwarden 10 januari 2023, ECLI:NL:GHARL:2023:138](#)

Een vrouw bezit samen met haar partner een eigen woning in de vorm van een appartement. Tot de bezittingen behoort ook het aandeel in reserves van de Vereniging van Eigenaren (VvE) met een waarde van in totaal € 10.807. In het kader van rechtsherstel box 3 corrigeert de inspecteur de aangifte over 2018 en merkt daarbij het aandeel in de reserves van de VvE aan als overige bezittingen met een forfaitair rendement van 5,38%.

De vrouw is het niet mee eens en stelt dat het forfaitaire rendement van 5,38% hoger is dan het werkelijk behaalde rendement en dat er dus geen sprake is van voldoende rechtsherstel. Daarnaast voert zij aan dat de reserves van de VvE in de vorm van banksaldi hetzelfde rendement als spaargeld van particulieren hebben. En dat een forfaitair rendement van 0,12% in aanmerking moet worden genomen bij het bepalen van het rechtsherstel.

Het hof oordeelt dat onvoldoende rechtsherstel wordt geboden als wordt uitgegaan van een forfaitair rendement 5,38%. Ter nadere onderbouwing van de uitspraak wijst het hof op het bepaalde in [art. 5:126 lid 3 BW](#), waaruit volgt dat bijdragen aan VvE-reserves op een afzonderlijke betaalrekening of spaarrekening moeten worden gestort. Slotconclusie is dat voor de berekening van het rechtsherstel een forfaitair rendement van 0,12% moet worden gehanteerd.

Belang voor de praktijk

De [wet rechtsherstel box 3](#) regelt het rechtsherstel voor deelnemers aan de massaalbezwaar procedures over de jaren 2017 tot en met 2020 en voor aanslagen van alle andere belastingplichtigen die nog niet onherroepelijk vaststonden op 24 december 2021 of op die datum nog niet waren vastgesteld. De Belastingdienst maakt een nieuwe berekening van het box 3-inkomen. Als de nieuwe berekening lager uitkomt dan de oorspronkelijke berekening van het voordeel uit sparen en beleggen, dan wordt dit nieuwe voordeel uit sparen en beleggen gehanteerd. Rendementspercentages volgens de [Wet rechtsherstel box 3](#) voor de nieuwe berekening:

	Banktegoeden	Overige bezittingen	Schulden
2017	0,25%	5,39%	3,24%
2018	0,12%	5,38%	3,20%
2019	0,08%	5,59%	3,00%
2020	0,04%	5,28%	2,74%
2021	0,01%	5,69%	2,46%

De in de wet gehanteerde rendementspercentages zijn forfaitair en gelden per categorie. Hof Arnhem-Leeuwarden volgt in deze zaak echter niet blindelings de wet maar baseert zich bij het oordeel op het uitgangspunt dat de Hoge Raad in het 'kerstarrest' ([ECLI:NL:HR:2021:1963](#)) heeft geformuleerd. Box 3-heffing moet zoveel mogelijk plaatsvinden op basis van het werkelijk rendement.

Er zullen ongetwijfeld meer procedures volgen waarbij belastingplichtigen met name voor vermogensbestanddelen die de wetgever en Belastingdienst als 'overige bezittingen' kwalificeren aansluiting zoeken bij het werkelijk behaalde rendement.

Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten

De Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten wordt verzorgd door Nationale-Nederlanden Bank en Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij.

Redactie

Gerda Lagarde - Ferd Beukers - Hans IJskes - Ruben Stam

Wilt u opgenomen worden op de verzendlijst of wenst u de nieuwsbrief niet meer te ontvangen? Stuur dan een e-mail naar fja@nn.nl.

Voor eventuele onjuistheden aanvaarden wij geen aansprakelijkheid.

© 2023 Nieuwsbrief Fiscaal Juridische Actualiteiten - Nationale-Nederlanden